

Møteinnkalling

Utval:	Fylkeseldrerådet i Hordaland
Møtestad:	Sunnhordland, 4. etasje, Fylkeshuset
Dato:	24.05.2018
Tid:	09:30

Program

- Kl. 09:30 Opning av møtet.
- Kl. 09:35 Orientering: Mat og ernæring hos eldre v/ Liv Stray Breistein, rådgiver i Byrådsavdeling for helse og omsorg, Bergen kommune.
- Kl. 10:00 Regionreforma – v /seniorrådgjevar Thorbjørn Aarehun, prosjektsekretariatet ny fylkeskommune.
- Kl. 10:30 Sakshandsaming
- Kl. 11:00 Pause
- Kl. 11:10 Sakshandsaming
- Kl. 12:00 Lunsj
- Kl. 12:30 – 15:00 Sakshandsaming

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å fylle ut skjemaet på www.hordaland.no/forfall.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i Fylkeseldrerådet i Hordaland. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer bli kalla inn særskilt.

Kåre Ystanes
leiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 20/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 21/18	Godkjenning av møteprotokoll førre møte	2017/2682	
PS 22/18	Godkjenning av sakliste		
PS 23/18	Referatsak (meldingar)		
PS 24/18	Ymse		
RS 21/18	Svar på spørsmål fra fylkeseldrerådet vedrørende sykehjemsplasser og ventelister i Bergen kommune	2017/2682	
RS 22/18	Folkehelseundersøking i Hordaland	2017/2682	
RS 23/18	Ad. Mammografitilbudet i Nordhordland	2017/2682	
RS 24/18	Utvida TT-ordning - invitasjon til å søkja om ekstra midlar. Høyring	2017/2682	
RS 25/18	Referat dialogmøte om Osterfjordruta	2017/15772	
RS 26/18	Ad. Vestlandskonferansen i Loen 2018 - forslag til saker til konferansen frå Fylkeseldrerådet i Hordaland	2017/2682	
RS 27/18	Ad. Landskonferansen i Troms - forslag til saker/innspeil frå Fylkeseldrerådet i Hordaland	2017/2682	
RS 28/18	Ad. konferansen for kommunale eldreråd i Hordaland 6. og 7. november 2018 - ønskje om innspel til tema	2017/2682	
PS 25/18	Angående servicelinjer i Bergen	2017/2682	
PS 26/18	Ad. Vestlandskonferansen i Loen 2018 - oppfølging	2017/2682	
PS 27/18	Vestlandskonferansen 2019 - som Fylkeseldrerådet i Hordaland skal arrangera	2017/2682	
PS 28/18	Innspill til temaer til den nasjonale eldrerådskonferansen i 2019 - hva opptar de fylkeskommunale eldrerådene ?	2017/2682	

PS 20/18 Godkjenning av møteinnkalling

Utval: Fylkeseldrerådet i Hordaland
Møtestad: Fylkesutvalsalen, 3. etasje, Fylkeshuset
Dato: 15.03.2018
Tidspunkt: 09:30 - 14:30

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Kåre Ystanes	Leiar	PF
Inger M. Lingjerde	Medlem	PF
Odd Himle	Medlem	SN-H
Gunda Falao Sparre	Nestleiar	LOP
Monrad Reigstad	Medlem	PF
Synnøve Solbakken	Medlem	FL A/SP/SV
Inger Sjong	Medlem	FL H/FRP/V/MDG

Til kl 13:00

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
------	----------	---------------

Merknader

Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Marit Rødseth	Leiar seksjon for plan, Regionalavdelinga
Dianne Kilvær	Sekretær

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 10/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 11/18	Godkjenning av sakliste		
PS 12/18	Godkjenning av møteprotokoll frå møte den 11.01.2018	2017/2682	
PS 13/18	Referatsak (meldingar)		
RS 4/18	Universell utforming - status handlingsplan for fylkeskommunale bygg med anlegg og uteområde i 2016	2017/453	
RS 5/18	Universell utforming av fylkeskommunale bygg. Orientering om byggeplanar, aktiv deltaking i byggeprosjekt, byggekomitear, osv. i fylkeskommunal regi.	2017/2682	
RS 6/18	Representasjon i regionale brukerutvalg Helse Sør-øst	2017/2682	
RS 7/18	svar til Eldrerådet	2017/2682	
RS 8/18	Ad. spørreundersøkelse til kommunale eldreråd - sentrale aktører og arbeid med kommunal planlegging	2017/2682	
RS 9/18	Ad. anbod på bussar/servicelinjer	2017/2682	
RS 10/18	Svar på brev Verd svar på henvendelse fra fylkeseldrerådet om behovet for servicelinjer på tvers i bydelene	2017/2682	
RS 11/18	Ad. nytt namn på busshaldeplass i Årstadveien i Bergen	2017/2682	
RS 12/18	Endringar i regelverket for transportordninga for funksjonshemma	2017/17796	
RS 13/18	Sjukeheimplassar og ventelister i Bergen kommune	2017/2682	
RS 14/18	Fråsegn til Kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Bergen kommune	2017/16474	
RS 15/18	Godtgjersle til folkevalde - justering av satsane i 2017	2016/9267	
RS 16/18	Et aldrende samfunn har også et folkehelseperspektiv	2018/560	
RS 17/18	Folkehelseundersøking i Hordaland	2017/4780	
RS 18/18	Vestlandskonferansen 7.- 8. mai i Loen	2017/2682	
RS 19/18	Handlingsplan 2016-2019 for Hordaland fylkeseldreråd	2017/2682	
RS 20/18	Årsmelding 2017 for Fylkeseldrerådet i Hordaland	2017/2682	
PS 14/18	Eldrerådskonferansen 2018 - konferansen for dei kommunale eldreråda, forslag til tema, vidare planlegging	2017/2682	
PS 15/18	Invitasjon til landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd 2018	2017/2682	
PS 16/18	Ymse		
PS 17/18	Ad. nytt namn på busshaldeplass i Årstadveien i Bergen	2017/2682	
PS 18/18	Folkehelseundersøking i Hordaland	2017/4780	
PS 19/18	Eldreråd er ein uvurderleg ressurs for å bygge eit nytt fylke	2017/2682	

PS 10/18 Godkjenning av møteinnkalling

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Vedtak

Møteinnkallinga vart godkjent utan merknader.

PS 11/18 Godkjenning av sakliste

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Dei politiske sakene vart handsama før referatsakene.

Fylkeseldrerådet vedtok samrøystes å setje tre saker på saklista for møtet utan saksframlegg:

- RS 11/18 vart omgjort til ny sak PS 17/18 Ad. nytt namn på busshaldeplass i Årstadveien i Bergen
- RS 17/18 vart omgjort til ny sak PS 18/18 Folkehelseundersøking i Hordaland
- Ny sak PS 19/18 Brev frå Vest-Agder fylkeskommune delt ut i møtet: Eldreråd er ein uvurderleg ressurs for å bygge eit nytt fylke

Vedtak

Saklista vart godkjent med merknadane nemnd over.

PS 12/18 Godkjenning av møteprotokoll frå møte den 11.01.2018

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet godkjenner møteprotokoll frå møte den 11.01.2018.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Vedtak

Møteprotokoll frå møte 11.01.2018 vart godkjent utan merknader.

PS 13/18 Referatsak (meldingar)

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

I samband med **RS 9/18** er det ynskjeleg å invitere Skyss til neste møte i fylkeseldrerådet for å informere om arbeidet sitt og kva dei konkret arbeider med no.

I samband med **RS 12/18** informerte Synnøve Solbakken om vedtak gjort i utval for miljø og samferdsel (MISA) sitt møte 14.03.18. Saksprotokollen frå nemde møte vart sendt fylkeseldrerådet pr e-post.

I samband med **RS 13/18** orienterte Inger Sjong om at ho vil informere fylkeseldrerådet sitt arbeidsutval etter at Bergen eldreråd har hatt sitt møte.

I samband med **RS 14/18** vil sekretariatet bestille «Kommuneplanens arealdel, høyringsutkast» frå Bergen kommune til utdeling på neste møte.

I samband med **RS 18/18** vart det opplyst om reiserute og at alle rådsmedlemene unntatt Solbakken er påmeldt. Ingen frå sekretariatet kan delta,- dette gjeld også landskonferansen.

I samband med **RS 20/18** vil sekretariatet sende årsmeldinga (elektronisk) til dei kommunale eldreråda, samt førespørje trykkeriet som HFK har avtale med om pris på trykte hefte.

Vedtak

Øvrige referatsaker vart tatt til orientering.

PS 14/18 Eldrerådskonferansen 2018 - konferansen for dei kommunale eldreråda, forslag til tema, vidare planlegging

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vil fremje forslag til fleire tema for eldrerådskonferansen 2018.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Gunda F Sparre (LOP) satte fram to forslag:

«1. Etter vestlandskonferansen i Loen vil fylkeseldrerådet vurdere om det skal bli invitert personar frå vestlandskonferansen til å innleie på vår eigen konferanse i november 2018 om ernæring.

2. Klinisk ernæringsfysiolog v/Haraldsplass Diakonale Sykehus blir spurt om å innleie på fylkeseldrerådet sin konferanse i november 2018.»

Inger Lingjerde (PF) satte fram slikt forslag:

«Sende eit skriv til dei kommunale eldreråda om det er andre tema enn ernæring som er ynskjeleg på eldrerådskonferansen.»

Odd Himle (SN-H) satte fram to forslag:

«1. Eldre – mat – ernæring og redusert medisinbruk og produksjon av maten. (Matleverandør – kommunale storkjøken – kjøken på institusjonane)

2. Rådsmedlemene blir oppfordra til å tenkje gjennom aktuelle tema til eldrerådskonferansen og melde inn tema til arbeidsutvalet.»

Synnøve Solbakken (FL A/Sp/SV) og **Kåre Ystanes (PF)** satte fram slikt forslag:

«Orientering angående regionreforma og korleis ein ser organisering av eldreråda etter samanslåing av Hordaland og Sogn og Fjordane.»

Synnøve Solbakken (FL A/Sp/SV) satte fram slikt forslag:

«Kulturelt innslag – Gå på teater, gjerne Hordaland Teater på kveldstid den 6. november.»

Røysting

Forslaga frå Sparre, Lingjerde, Himle og Solbakken og Ystanes vart samrøystes vedtekne.

Vedtak

a) Forslag til tema til Tema til Eldrerådskonferansen 2018

1. Eldre – mat – ernæring og redusert medisinbruk og produksjon av maten.

(Matleverandør – kommunale storkjøken – kjøken på institusjonane)

2. Orientering angående regionreforma og korleis ein ser organisering av eldreråda etter samanslåing av Hordaland og Sogn og Fjordane.

b) Vidare planlegging

1. Etter vestlandskonferansen i Loen vil fylkeseldrerådet vurdere om det skal bli invitert personar frå vestlandskonferansen til å innleie på vår eigen konferanse i november 2018 om ernæring.
2. Klinisk ernæringsfysiolog v/Haraldsplass Diakonale Sykehus blir spurt om å innleie på fylkeseldrerådet sin konferanse i november 2018.
3. Sende eit skriv til dei kommunale eldreråda om det er andre tema enn ernæring som er ynskjeleg på eldrerådskonferansen.
4. Rådsmedlemene blir oppfordra til å tenkje gjennom aktuelle tema til eldrerådskonferansen og melde inn tema til arbeidsutvalet.
5. Kulturelt innslag – Gå på teater, gjerne Hordaland Teater på kveldstid den 6. november

PS 15/18 Invitasjon til landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd 2018

Forslag til vedtak

Følgjande medlemmer vil delta på Landskonferansen den 4. – 6. juni 2018 i Tromsø:

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Sekretariatet syt for påmelding og reisebestilling.

Kåre Ystanes (PF) satte fram slikt forslag:

«Alle rådsmedlemene får høve til å delta på landskonferansen.»

Gunda F Sparre (LOP) satte fram slikt forslag:

«Tillegg:

Det vert ikkje kalla inn vara til vestlandskonferanse og/eller landskonferansen, dersom eit medlem ikkje kan delta.»

Røysting

Forslaga til Ystanes og Sparre vart samrøystes vedtekne.

Vedtak

1. Følgjande medlemmer vil delta på landskonferansen den 4. – 6. juni 2018 i Tromsø: Kåre Ystanes, Gunda F Sparre, Inger M Lingjerde, Odd Himle, Monrad Reigstad og Inger Sjong.
2. Det vert ikkje kalla inn vara til vestlandskonferanse og/eller landskonferansen, dersom eit medlem ikkje kan delta.

PS 16/18 Ymse

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Seksjonsleiar Marit Rødseth v/regionalavdelinga orienterte om planarbeidet i Hordaland fylkeskommune.

Inger Lingjerde orienterte om at mamografibussen i Nordhordland er vedtatt å ikkje starte opp igjen og heller ikkje vere tilbod på Helsehuset. Formelt brev frå Radiologisk avdeling vert lagt fram på neste møte som sak.

Odd Himle etterspør status for båtlause ruter i Osterfjorden. Sak på neste møte.

Det er fylkeseldrerådet i Hordaland sin tur til å arrangere Vestlandskonferansen i 2019. Viktig å starte planlegging tidleg.

PS 17/18 Ad. nytt namn på busshaldeplass i Årstadveien i Bergen

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

RS 11/18 vart sett på sakskartet utan saksframlegg.

Kåre Ystanes (PF) sette fram slikt forslag:

«Fylkeseldrerådet ber arbeidsutvalet på ny å skrive brev til Skyss og argumentere for at Skyss endrar syn i saka.»

Røysting

Forslaget frå Ystanes vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet ber arbeidsutvalet på ny å skrive brev til Skyss og argumentere for at Skyss endrar syn i saka.

PS 18/18 Folkehelseundersøking i Hordaland

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

RS 17/18 vart sett på sakskartet utan saksframlegg.

Kåre Ystanes (PF) sette fram slikt forslag:

«Fylkeseldrerådet ber arbeidsutvalet formulere brev til regionalavdelinga med kommentarar til spørjeskjemaet.

Røysting

Forslaget frå Ystanes vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet ber arbeidsutvalet formulere brev til regionalavdelinga med kommentarar til spørjeskjemaet.

PS 19/18 Eldreråd er ein uvurderleg ressurs for å bygge eit nytt fylke

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 15.03.2018

Fylkeseldrerådet sette saka på saklista utan saksframlegg.

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Fylkeseldrerådet i Hordaland sender forslag om følgjande uttale til uttale på vestlandskonferansen i Loen og landskonferansen for fylkeseldreråd i Tromsø:

- Kor viktig det er at fylkeseldreråda blir ståande som eit eige lovpålagt organ i fylkeskommunane /dei nye regionane.

Arbeidsutvalet formulerer brevet.»

Røysting

Forslaget frå Sparre vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Fylkeseldrerådet i Hordaland sender forslag om følgjande uttale til uttale på vestlandskonferansen i Loen og landskonferansen for fylkeseldreråd i Tromsø:
 - Kor viktig det er at fylkeseldreråda blir ståande som eit eige lovpålagt organ i fylkeskommunane /dei nye regionane.
2. Arbeidsutvalet formulerer brevet.

PS 22/18 Godkjenning av sakliste

PS 23/18 Referatsak (meldingar)

PS 24/18 Ymse

HORDALAND FYLKESKOMMUNE
Postboks 7900
5020 BERGEN

Vår referanse: 2018/00114-81
Saksbehandler: Kjell Andreas Wolff
Dato: 19. mars 2018

Svar på spørsmål fra fylkeseldrerådet vedrørende sykehjemsplasser og ventelister i Bergen kommune

Tusen takk for brevet. Jeg er glad for å kunne informere dere litt mer detaljert. Kommunen har hatt flere møter med Eldrerådet for å få en felles forståelse av den faktiske situasjonen. Det har ikke på noe tidspunkt vært registrert 300 innbyggere på venteliste til sykehjemsplass i Bergen.

Bergen kommune har i egen forskrift regulert hvem som skal godkjennes for sykehjemsopphold og hvem som har rett til å stå på venteliste (vedlegges). Forskriften ble iverksatt 01.07.17. Etat for forvaltning saksbehandler og gjør vedtak i enkeltsaker og fører fortløpende oversikt over personer som tildeles plass eller som godkjennes til venteliste.

Bergen kommune har avsatt 20 % av sykehjemsplassene til korttidsopphold. For at personer med helsesvikt skal kunne bo så lenge som mulig i eget hjem, er det for mange avgjørende at de i perioder tilbys et kortere opphold på institusjon. Dette for å få nødvendig behandling som det er vanskelig å tilby i den eldres hjem, eller for å avlaste pårørende.

I september 2017 var det 15 personer som ventet på langtidsplass i eget hjem. I februar 2018 var tallet redusert til 10 personer.

Det har i flere år vært en utfordring at Bergen kommune har måttet benytte korttidsplasser til personer som ikke kan reise tilbake til eget hjem etter avsluttet korttidsopphold. Dette er personer som godkjennes for langtidsopphold og som må vente i korttidsseng til det blir ledig en ledig langtidsplass. Antall personer som venter i korttidsseng har over tid vært ca 100 men i vinter har dette tallet vært høyere enn tidligere år.

Sykehjemsdekningen i Bergen kommune er på nivå med andre storkommuner:

	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over
Bergen	21,2 %
Oslo kommune	21,1 %
Stavanger	25,8 %
Trondheim	22,9 %
ASSS uten Oslo	19,8 %

Kilde: SSB foreløpige tall 2017. «ASSS» er landets 10 største kommuner.

Bergen kommune har historisk hatt mange aldershjem. Dette har vært et institusjonstilbud til eldre som har hatt en vanskelig bosituasjon men som stort sett kan ta ansvar for dagliglivets gjøremål selv. Institusjon som boform virker passiviserende og eldre som kan klare å bo i egen bolig, får nå tilbud om OmsorgPluss bolig. Dette er boliger med døgnkontinuerlig bemanning. Den eldre opprettholder sin pensjon, får en leieavtale og vedtak om tjenester. På aldershjemmet betaler den eldre 75 % av pensjonen sin som vederlag for oppholdet. Personer som i dag bor på aldershjem som skal avvikles flytter enten til et sykehjem eller en OmsorgPluss bolig. Personer som tidligere flyttet til aldershjem får nå i hovedsak tjenester i eget hjem.

OmsorgPluss boliger er et tilbud til eldre som ikke har behov for å flytte til en helseinstitusjon (et sykehjem), men som har behov for stedlig bemanning hele døgnet. Når aldershjem legges ned, flytter noen til et sykehjem, andre til OmsorgPluss boliger.

Bergen kommune bygger flere nye sykehjem. Dette både for å erstatte institusjoner som legges ned og for å møte behovene som kommer. I planen «Omsorg med kunnskap» beskrives dette. Etter at planen ble vedtatt, er det besluttet å etablere flere sykehjemsplasser.

Det har vært bygget for få sykehjemsplasser de siste 15 årene, og det gjør at frem til Siljusslåttan sykehjem står ferdig om under et år, er det mangel på langtids plasser. Det er nettopp derfor dette byrådet bruker oppunder 2 milliarder i årene fremover på nettopp å bygge mange hundre nye sykehjemsplasser på Siljusslåttan, Sandsli, Åsane, Frieda Fasmers Minne, Slettemarken, leier sykehjemsplasser på Haraldsplass, bygger OmsorgPluss boliger på St. Johanneshjemmet og oppruster den gamle bygningsmassen på både private og kommunale sykehjem.

Hva som er rett antall sykehjemsplasser er det ikke mulig å svare entydig på. I 2016 ble det utarbeidet en FoU rapport: «[Heldøgns omsorg - Kommunenes dekningsgrad](#)». Rapporten konstaterte at Norge har en høy dekningsgrad sammenlignet med andre nordiske land. En viktig konklusjon var at det er et potensial for å satse mer på tjenester på lavere trinn i omsorgstrappen (hjemmetjenester og velferdsteknologi).

Det er ikke kun gode hjemmetjenester som påvirker behovet for sykehjemsplasser. Godt tilrettelagte boliger og gode bomiljø og forebyggende tiltak reduserer behovet. Dette er et sentralt tema i kommunens arealplaner.

Som utgangspunkt for arbeidet med FoU rapporten, ble det antatt at en dekning av heldøgnsomsorg på mellom 16 og 20 % (av befolkningen over 80 år) kunne være en anbefalt norm. Forskerne ville ikke komme med en slik nasjonal norm. Av de undersøkte kommunene varierte dekningsgrad for heldøgns tilbud fra 11.4% til 36.6%. I oppsummeringen skriver forskerne: «*Det er mange argumenter som taler for at dekningsgraden av tradisjonelle sykehjemsplasser for eldre over 80 år fortsatt blir redusert i årene som kommer, i retning et nivå som er mer vanlig i de andre nordiske landene: Levealderen vil øke og tjenestene i hjemmet vil bygges ut, det vil bli lagt vekt på mestring og at eldre skal ta ansvar for egen bolig. Videre viser vårt materiale at det var få hjemmeboende eldre med komplekse medisinske utfordringer. Disse pasientene er allerede tatt hånd om i institusjon. Det skulle derfor ligge godt til rette for at eldre som bor hjemme, kan tas hånd om av kommunen på en god måte. De aller fleste av politikere i kommunene i vår undersøkelse støtter utviklingen om å satse mer på hjemmebasert omsorg som erstatning for sykehjem. Det gjorde de ikke i samme grad for noen år siden. Politisk støtte på lokalt nivå er en klar indikasjon på at det kan være fornuftig å erstatte noe av satsingen på sykehjem med en godt utbygd hjemmebasert*

omsorg. Derfor er det sannsynlig at antall plasser blir redusert i årene som kommer, slik vi har vist i kapittel 9. Planleggingen på nasjonalt nivå bør derfor primært rettes mot en reduksjon, og ikke en økning, som nevnt over.»¹

Bergen kommune bygger mange nye sykehjem fordi det har bygget alt for få sykehjem de siste 15 årene. Frem til Siljusstasjonen sykehjem står ferdig i starten av 2019, har vi for få langtidsplasser. Ved at vi de neste årene bygger mange hundre nye sykehjemsplasser og OmsorgPluss, vil dekningsgraden for sykehjem og OmsorgPluss være stabil de kommende årene til tross for økningen i antall eldre. Samtidig er det avgjørende viktig å få mer kunnskap om hvordan man kan gjøre det mulig for flere å bli boende i egne hjem så lenge som mulig. Det er et potensiale for at flere kan få mer tjenester i eget hjem og utvikling av ny teknologi vil også bidra til dette. Velferdsteknologi, responscenter, målrettede forebyggende tiltak og mer kunnskap om pleie- og omsorgstjenestene er avgjørende for å møte fremtidens utfordringer med flere eldre og færre yrkesaktive.

Bergen kommune har en dekningsgrad for sykehjem som er på nivå med andre norske kommuner. Kommunen jobber aktivt med å forbedre tjenestetilbudet til eldre i egne hjem slik at færrest mulig må flytte til en helseinstitusjon. Eldre som kommunen ikke lenger klarer å gi et forsvarlig tilbud i eget hjem, får straks tilbud om opphold i sykehjem. Det er ikke ønskelig at korttidsplasser belegges med personer som har fått innvilget fast plass. Er det ikke forsvarlig for personen å reise hjem, blir vedkommende på sykehjemmet.

Kommunen kunne i denne situasjonen velge å redusere antall korttidsplasser. Nasjonale anbefalinger og egne vurderinger tilsier at vi heller må utvikle hjemmetjenestene og ta i bruk ny teknologi slik at flere kan få mer tjenester i egne hjem. De fleste ønsker å bli boende i eget hjem men det forutsetter gode tjenester som dekker den enkeltes behov og opplevelse av trygghet. Byrådet vil derfor også satse på å utvikle og bygge ut gode hjemmetjenester for innbyggerne.

For å forbedre sykehjemstilbudet til eldre i Bergen jobbes det også med å bedre bruken av korttidsplasser ved byens sykehjem. Flere prosjekter arbeider med å se på hvordan pasientforløpene kan bli bedre. Dette gjør vi for å sikre god kvalitet på tjenesten som gis og for å oppnå målet om at pasienter som kommer på sykehjem skal slippe å flytte unødvendig.

Med hilsen

Rebekka Ljosland – byråd
Nina Mevold - kommunaldirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

¹ Agenda Kaupang, VID, KS FoU (2016) «Heldøgns omsorg – kommunenes dekningsgrad. Færre institusjonsplasser, mer omfattende hjemmetjenester», side 11

Notat

Dato: 07.05.2018
Arkivsak: 2017/2682-97
Saksbehandlar: mernord

Til: Fylkeseldrerådet

Frå: Fylkesrådmannen

Folkehelseundersøking i Hordaland

Regionalavdelinga i Hordaland fylkeskommune har foreteke ein folkehelseundersøking i Hordaland, i samarbeid med Folkehelseinstituttet.

Fylkeseldrerådet har den 20.03.2018 sendt eit skriv til Regionalavdelinga.

Vedlagt følgjer svaret frå Regionalavdelinga, på fylkeseldrerådet sitt skriv.

Regionalavdelinga
Seksjon for forskning, internasjonalisering og
analyse
v/Aina Haugstad

Dato: 20.03.2018
Vår ref.: 2017/2682-85
Saksbehandlar: berkilv
Dykkar ref.:

Folkehelseundersøking i Hordaland

Fylkeseldrerådet i Hordaland har fått tilsendt spørreskjemaet til "Folkehelseundersøkinga i Hordaland". Dokumentet blei handsama i møte 15.03.2018 under sak RS 17/18 omgjort til PS 18/18. Sjølv om me formelt sett ikkje har fått saka til uttale, har rådet likevel ønskt å gi uttrykk for eit par synspunkt om skjemaet.

Først vil me seia at det er positivt at det blir gjort ei slik undersøking.

Men fylkeseldrerådet synest at spørreskjemaet er svært omfattande og kan virka utmattande sjølv om ein etter nokre svartypar kan hoppa over spørsmålsbolkar. Det blir opplyst at det er gjennomført ei pilotundersøking der 43%, svarte, dvs mindre enn halvparten av dei spurte. Vi trur svarprosenten kunne ha blitt større dersom skjemaet hadde vore kortare.

Vi har også ein kommentar til spørsmål 3 som spør etter kor mykje den spurte har i inntekt. I dette spørsmålet saknar vi ein rubrikk med valet "ønskjer ikkje å svare."

Med helsing
for fylkeseldrerådet i Hordaland

Kåre Ystanes
leiar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Takk for tilbakemeldinga og takk for interessa de viser for dette.

Dette er ein pilot som vi gjennomfører i Hordaland i samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI). Det er FHI som er prosjekteigar. Dei har fått i oppdrag frå nasjonale myndigheiter å utarbeide ein mal og ein metode for gjennomføring av slike undersøkingar i alle landets fylker.

Vi i Hordaland har fått vere med å utvikle spørjeskjemaet, men det er FHI som har siste ordet når det gjeld innhald. I slike undersøkingar er det mange omsyn og mange interesser som spelar inn. Folkehelse er eit breitt fagfelt og det er derfor mange temaområde som skal dekkjast. I tillegg er det nasjonale, forskingsmessige omsyn som skal takast i vare. Vi har strekt oss langt for å gjere undersøkinga så kort som mogleg, men samstundes må vi og sikre oss at vi får inn den informasjonen vi treng, no når vi legg ned så mykje tid og ressursar på å gjennomføre dette.

Vi er forsåvidt einige i at når det tek 20 minutt å svare, så begynner skjemaet å bli noko langt, men vi har tillit forskarane ved FHI når dei seier at det er ein akseptabel lengde. Det er primært tida det tek å svare og ikkje tal spørsmål som er det avgjerande i slike undersøkingar.

Det er generelt låg deltaking i spørjeundersøkingar i Noreg og deltakinga har vore fallande over tid. Oftast krevst det mobilisering i form av reklamering og gjerne også incentiv som premiar for å få folk til å delta. Før piloten vart sendt ut, gjetta FHI på ein svarprosent på rundt 21% til piloten og 27-30% til hovudundersøkinga. Ein svardel på 45% i piloten vil vi derfor vurdere som svært god og noko som gjer oss optimistiske fram mot hovudundersøkinga vår.

Spørjeskjemaet vart utvikla i haust og det er dessverre ikkje mogleg å gjere endringar i skjema så langt inne i prosessen. Det har å gjere med programmering inn i datasystema å gjere.

Vi gler oss til å komme attende til dykk med presentasjon av funna frå undersøkinga.

Notat

Dato: 07.05.2018
Arkivsak: 2017/2682-102
Saksbehandlar: mernord

Til: Fylkeseldrerådet

Frå: Fylkesrådmannen

Ad. Mammografitilbudet i Nordhordland

Denne saka har vore behandla i Brukarutvalet i Helse Bergen to ganger.

Sak 18/18 den 20 februar der det etter drøfting ble fattet vedtak om å sende skriftlig henvendelse til Radiologisk avd.

Sak 25/18 den 13 mars der det ble fattet vedtak om at Fylkeseldrerådet skulle bli orientert om saka. Arbeidsutvalget skulle tilskrive Brukerutvalget i Helse Vest om utvidelse av mammografitilbud til kvinner. Da med spesielt fokus på kvinner mellom 69- 75 år.

Sjå vedlegg, referat frå møte i Brukarutvalet i Helse Bergen.

Til info.

MØTEREFERAT

19 mars 2018 Tid: Kl 09.30 – 14.00

Stad: Stort møterom 3 etg. sentralblokka

Til stades:

Inge Aareskjold Fiskvik
Inger Lingjerde
Kirsten Eikanger Mjelde
Dag Einar Liland
Agnar Berland
Marianne C. Håheim
Trude Aarseth
Ulrikke Tranberg
Joe R. Aserwatham
Svein Nord Kristiansen

Forfall

Ida Carlsen Eide
Hjørdis Dahle

Sak 23/18 Godkjenning av innkalling og sakliste for Brukarutvalet i Helse Bergen

Sak 24 /18 Godkjenning av referat frå møte 20.02.17

Sak 25 /18 Nye prosjekt med brukarmedverknad

- **Brukarmedverknad Brakyterapi – Kjetil Sævarstveit 2202 kl 09.30**
Henry Aasved frå kreftforeininga og Inge Fiskvik frå Brukarutvalet i Helse Bergen representerer Brukarane i prosjektet
- **Forløp pasienter med diabetes- Magnus Alvestad 21.02 kl 16.17**
Inger Lingjerde og Ulrikke Tranberg frå Brukarutvalet i Helse Bergen representerer brukarane i prosjektet.
- **Pasientforløp kreft v/BUS, Øyvind Jørgensen 2002 kl 12.30**
Er ordnet ved ungdomsrådet. Hjørdis Dahle melder tilbake.
- **Mammografi Fylkeseldrerådet v/ Inger Lingjerde 2102 kl 1853**
Inger Lingjerde melder tilbake til Fylkeseldrerådet det svar Brukarutvalet har fått frå direktør ved Radiologisk avdeling. AU utarbeider henvendelse til Brukarutvalet i Helse Vest om mammografi for brukarar over 70 år.
- **Prosjekt om forbedring av styrende dokumentasjon v/ Anne Dalheim 2702 kl 09.18**

Svein Kristiansen og Dag Einar Løland representerer Brukarane i prosjektet.

- **Utredning om faglig grensesnitt og lokalisering av KK gyn.** Inger Lingjerde representerer brukarane i prosjektet.

Prosjektmidler fra Forskningsrådet til forprosjektet «Innovative løsninger for enerom i sjukehus» Brukarutvalet tilrår at Hjørdis Dahle og Ida Carlsen Eide representerer Brukarane i prosjektet. Leiar avklarar.

- **Rekruttering av Klinikkoverlege KK v/ Susanna Albrechtsen/Bjerkevoll** Inger Lingjerde og Marianne Håheim representerer brukarane i prosjektet.

Sak 26/18 Oppdatering prosjektoversikt

Inge Fiskvik oppdaterte prosjektoversikten for representantane som var til stades. Det er no omlag 80 prosjekt med medverknad

Sak 27/18 Orientering om aktuelle saker i Helse Bergen v/ Anne Sissel Faugstad

Anne Sissel Faugstad orienterte om følgjande saker:

Spørsmål frå sist møte

- Ibsensgate 118. Sak i Styret om kjøp. Det vert arbeidd med kva arealet er egna for bruk til
- Sjukehusklovnane: Helse Bergen kjøper et volum. Det er finansiert av gaver gitt til barn.
- Honorering av brukermedverknad forskning: I påvente av avklaring av forskningssøknader er det aktuell avdeling som må finansiere medverknad. Dette må avklares der og då når medverknad blir organisert

Bergen legevakt. Frå 11 april er legevakten delt i ein kommunal del og ein spesialist del. Spesialistdelen er ein skadepoliklinikk. Helse Bergen har ansvar for skade(Ortopedi) og radiologi.

Det vart i utvalet stilt spørsmål ved om det må betalast to eigenandeler ?

Føde/barsels tilbodet. Helse Bergen har fått brev frå politisk nivå i Bergen med skarp kritikk av planlagt barselstilbod fram i tid. Helse Bergen har svart på dette brevet. Brukarutvalet vil få tilsendt både brevet frå politisk nivå og svaret til kommunen. Brukarutvalet kan sjølv vurdere om det er ønskjeleg å kommentere dialogen jfr.kommentarane på møtet.

Resultat: Det er ikkje røde tal.

Dialyse: Det er to hovedformer dialyse, Peritonal og Hemodialyse. En gir dialysetilbod i helsehusa.

Intensivkapasitet er pressa.

Omorganiseringsprosjektet er forseinka. Mellom anna flytting av ortopedisk til Nordås. Revmatologi og Hud har flytta saman.

Det blir gjennomført forbetningsundersøking hjå tilsette. Brukarutvalet blir orientert om funna.

Sak 28/18 Frå/til utvalet

E-læringskurs om brukarmedvirkning innan forskning er under etablering. Inge Fiskvik deltar i referansegruppe

Sak 29 /18 Eventuelt

- **Bakvakt transplanterte- Therese Pihl 1902 kl 2258**

Anne Sissel Faugstad avklarar med Hjereteavdelinga kva tilbod Hjereteavdelinga gjev transplanterte. Sekretariatet melder at saka er meldt og under oppfølging.

KI 13.30 Sak 30 /18 Utviklingsplan

Dag Einar Liland og Svein Kristiansen oreinterte om status i arbeid med utviklingsplanen og fekk innspel til det vidare arbeidet.

• **Mammografi Fylkeseldrerådet v/ Inger Lingjerde**

Svar fra Aslak Aslaksen:

Høsten 2014 ble det åpnet et nytt screeningsenter i Solheimsgaten i Bergen. Det er besluttet at mammografiscreening for kvinner i Bergen og de nærliggende kommunene (der i blant Nordhordland) skal foregå på screeningsenteret i Solheimsgaten. Dette av hensyn til effektivitet og kapasitet. Vi har valgt å gi et tilbud om buss til de kommunene som har lengst reisevei til Bergen. Det er så ledes ingen planer om gjeninnføring av mammografibuss til bynære områdene. Det vil ikke bli etablert mammografiscreening i en eventuell røntgenavdeling på Helsehuset på Knarvik.

Erfaringsmessig vet vi at oppmøtet til mammografiscreening går ned første gangen buss ikke tilbys, for så å øke igjen. Vi oppfordrer alle kvinner som motta en invitasjon til å møte til undersøkelsen hvert andre år. Studier har påvist redusert dødelighet fra brystkreft på 48% for de som møter til undersøkelse.

Når det gjelder aldersgrensene for screening; Styringsgruppen for Mammografiprogrammet arbeider med en søknad om evaluering av utvidelse av aldersgrensene, både over og under dagens grenser. Dette arbeidet vil erfaringsmessig ta noe tid da det er mange faktorer som spiller inn.

Aslak

Vennleg helsing

Aslak Bjarne Aslaksen

Avdelingsdirektør

55972390 / +4795890512

Haukeland universitetssjukehus

MØTEREFERAT

20 februar 2018 Tid: Kl 09.30 – 14.00

Stad: Jørgen Sandbergshus, rom 1035

Til stades:

Inge Aareskjold Fiskvik
Inger Lingjerde
Kirsten Eikanger Mjelde
Svein Nord Kristiansen
Hjørdis Dahle
Dag Einar Liland
Ida Carlsen Eide
Agnar Berland
Trude Aarseth

Forfall

Joe R. Aserwatham
Frode Tony Bodin
Marianne C. Håheim

Sak 12/18 Godkjenning av innkalling og saksliste for Brukarutvalet i Helse Bergen Agnar Berland får ikkje tilsendt innkalling og sakspapir. Sekretariatet må sørge for at dette blir ordna.

Sak 13/18 Godkjenning av referat frå møte 23.01.17

Godkjent

Sak 14/18 Utviklingsplanen kap 4 v/ Svein Kristiansen og Dag Einar Liland

Saka vart utsett til neste møte

Sak 15/18 Brev frå Norges Blindforbund- svar frå Brukarutvalet?

Utvalet er bekymra for planlagt flytting av operasjonar frå augeavdelinga til ØNH. Ved ØNH er det ikkje universell utforming. Det er heller ikkje satt av midlar til dette ved flytting frå Augebygget. Brukarutvalet meiner det er eit rimeleg krav at funksjonen ikkje blir flytta før universell utforming er sikra.

- Utvalet tar opp saka med vise. adm direktør på sak 16/18
- Leiar orienterer styret på møtet 2202
- Brukarutvalet(AU) utformer brev til sjukehus/avd. leiging med kopi til Blindforbundet

Sak 16 /18 Orientering om aktuelle saker i Helse Bergen v/ Anne Sissel Faugstad

Vise. Adm direktør Anne Sissel Faugstad orienterte om :

- Resultat- nesten i null i januar.
- Styremøtet denne veka:

Ny styresamansetting i alle føretaka, rapportering, mediabilde, styreinstruks, datterselskap, Status utviklingsplan, Protonsenter.

- Omorganiseringsprosjekta-

Ortopedisk rehabilitering saknar brakker. Reorganisering av HUD/Revmatologisk avdeling fungerer bra. Flytting auge, krav om tilgjenge !

Medisinsk avdeling har gitt frå seg store pasientgrupper til akuttmottak. Her er det snakk om fysisk flytting. Trenger isolatkapasiteten. Det er kapasitetsmøte kvar dag.

- Avisoppslag
- Tenesteavtale 4 og 8: Er saker på SU møta i februar. Det er om lag 50 ØHD senger. Finansiert frå spesialisthelsetenesta.

Når det gjelder avtale 8 er ansvaret dei 5 døgn etter fødsel det ein er usamde om.

Sak 17 /18 Prehospital plan v/ Jan Agdestein og Øyvind Østerås. Øyvind Østerås er ny leiar ved akuttmedisinsk seksjon.

Prehospital plan har blitt mykje meir enn før. Den har måtte bli tilpassa mot anna planarbeid som utviklingsplan og strategiplan.

Responstider har vore eit viktig spørsmål i arbeidet. Når ein ringer 113 skal ambulanse i grigrendt strøk vera framme innan 25 min. I bystrøk innan 12 min. Definisjonane har ein og arbeidd med. Ein har vore oppteken av strategisk ambulans plassering. Sortert etter alvorsgrad rød, gul og grøn. Utvalet tok saka til orientering

Foiler vedlagt

Sak 18/18 Sak brystdiagnostikk v/ Eldrerådet

Eldrerådet stilte følgjande spørsmål i mail 20 januar 2018

1. Om det vil bli etablert eigen røntgenavdeling i regi av Helse Bergen i Helsehuset i Nordhordland som nå blir etablert. I såfall vil ein etablere screening der ute? Sekretariatet ber Radiologisk avdeling om å kommentere dette.
2. Om det er planer om endring av aldersgrenser til også 70/74 og 45-49. Det vart kommentert at alder er nasjonalt bestemt og ikkje noko Helse Bergen kan vurdere på eiga hand. Saka vert sendt til Brukarutvalet i Helse Vest for oppfølging nasjonalt.

Sak 19 /18 Kvinnehelse v/ Løkeland

Brukarutvalet drøfta saka og konkluderte med: Brukarutvalet har tillit til at leiinga i Helse Bergen sikrar aktuelle brukarar eit fullgodt tilbod. Brukarutvalet meiner at tilbodet blir styrka gjennom dei prosessar ein no er i gang med.

Sak 20/18 vart ved ei inkurie ikkje nytta

Sak 21/18 Frå/til utvalet

- **Lik tilgang til informasjon og likeverd for Brukarutvalet ved deltaking i prosjekt.** Helse Bergen vil saman med Brukarutvalet gjere PCer tilgjengeleg for brukarane. Kostnad 1/3 frå Brukarutvalet og 2/3 frå Helse Bergen.
- **BUS prosjektet, Leppe, kjeve, gane.** Hvordan sikre pasientperspektivet i arbeidet med pasientforløp i BUS prosjektet. Hjerdis Dahle og Ida Carlsen Eide representerer brukarane. Helen Birknes er kontaktperson.
- **Prosjekt lokalisering av gynekologisk seksjon**
Det bør vere ein frå Ungdomsrådet og ein frå Brukarutvalet i arbeidsgruppa. Bør vera den same frå Brukarutvalet i referansegruppa . Inger Lingjerde representerer Brukarutvalet

- **Representasjon frå eldrerådet i Brukarutvalet.**
Slik Brukarutvalet ser det er det ikkje utvalet si rolle å meine noko om kven som skal representere dei eldre i brukarutvalet.
- **Dokumentasjon honorering.** Sekretariatet har avklart med lønnskontoet at brukarane får lønnslipp heim kvar månad som gir oversikt over møtehonorar, reisegodtgjerdsle og ev. andre utbetalingar. Det vart stilt spørsmål om kven som skal ha ansvar for honorering av brukarmedverknad for forskingsprosjekt før dei eventuelt får tildelt forskingsmidlar. Ei sak for seksjon for helsetenesteutvikling.
- **Deltaking på møte frå adm.** Det kan være fornuftig å invitere Clara Gram Gjesdal eller Eivind Hansen til nokre møter.
- **Spørsmål om kven som drifter sjukehusklovnane og prosessen i Ibsensgate 118.** Anne Sissel Faugstad tok med seg spørsmåla og vil melde tilbake.

Sak 22/18 Eventuelt

- **Ida Carlsen Eide har vore med på video om brukarmedverknad.** Denne vert sendt til sekretariatet slik at ein kan sjå den på neste møte.
- **Ny befaring på BUS, energisenteret?**
Godkjent at Hjørdis Dahle/Ida Carlsen Eide kontakter Torill Vedeler for ny befaring. Er påpeikte endringar gjennomført?
Er det fleire ting som bør gjerast.
- **Registersamling 20 - 21 mars i Tromsø.** Svein oversender invitasjonen til AU.

in:sent

Gmail

SKRIV NY

Innboks

Med stjerner

Sendt e-post

Utkast

Søppelpost

Kategorier

iGmail

 inger margrethe +

Flytt til innboksen

Mer

Mammografitilbudet i Nordhordaland

inger margrethe lingjerde <imlingj@gmail.com>
til Tore, gunda.sparre, Merethe

Saken har vært behandlet i Brukerutvalget Helse Bergen to ganger.

Sak 18/18 den 20 februar der det etter drøfting ble fattet vedtak om å sende skriftlig henvendelse til avdelingsdirektør Aslaksen, Radiologist

Sak 25/18 den 19 mars der det ble fattet vedtak om at undertegnede skulle orientere tilbake til Fylkeseldrerådet det skriftlige svar vi mottok

I tillegg ble det vedtatt at arbeidsutvalget skulle tilskrive Brukerutvalget i Helse Vest om utvidelse av mammografitilbud til kvinner.. Da med s Dette med bakgrunn i at en slik utvidelse må skje på landsbasis.

Referatet fra nevnte møte er ikke godkjent enda, men du skal få tilsendt kopi med vedlegg.

Nb

Men til orientering vil det ikke bli aktuelt å tilby mammografi andre steder enn på senteret i Solheimsgaten i Bergen.

Dette som en foreløpig orientering

Ingen Hangouts-kontakter

[Finn noen](#)

Klikk her for å [Svare](#), [Svare alle](#) eller [Videresende](#)

0,8 GB (5 %) av 15 GB er brukt
Administrer

[Vilkår](#) - [Personvern](#)

Hei!

Vedlagt følger referatutkastet.

Eg har sendt melding til leiar av Radiologisk avdeling om saka. Når det gjelder brev til Brukarutvalet i Helse Vest tenkte eg arbeidsutvalet kunne ta ansvar for å utforme dette. Har møte 12 mars.

Vennleg helsing

Magne Høgelid

Rådgjevar

+4797493483

Haukeland universitetssjukehus

magne.hogelid@helse-bergen.no

Fra: inger margrethe lingjerde [<mailto:imlingj@gmail.com>]

Sendt: 28. februar 2018 13:46

Til: Høgelid, Magne Ståle

Emne: Fwd: Ad. protokoll fra møtet i fylkeseldrerådet den 11.01.2018 - mammografitilbud

Hei Magne, kan du være snill å sende kopi fra brukerutvalgets behandling til Merethe H Nordnes på fylket. Som jeg skrev tidligere mener jeg vi ble enig om at brukerutvalget skulle sende brev til ledelsen ved radiologisk avd. Helse Bergen å be om tilbakemelding på om det ville bli tilbud om mammografiundersøkelse på det nye Helsetunet på Knarvik, ev. om de ville få mammografibussen tilbake.

Og at vi skulle sende brev til Helse Vest om de kunne ta opp med de sentrale myndigheter om utvidelse av tilbudet til feks. 75 år.....

Inger

----- Videresendt e-post -----

Fra: inger margrethe lingjerde <imlingj@gmail.com>

Dato: 28. februar 2018 kl. 13:33

Emne: Re: Ad. protokoll fra møtet i fylkeseldrerådet den 11.01.2018 - mammografitilbud

Til: Merethe Helland Nordnæs <Merethe.Nordnaes@hfk.no>

Jeg har bedt Magne Høgelid, sekretæren i utvalget sende deg dette.

Inger

21. februar 2018 kl. 15:42 skrev Merethe Helland Nordnæs <Merethe.Nordnaes@hfk.no>:

Hei

Det var AU-møte i fylkeseldrerådet på fredag den 16.02.2018.

Viser til protokoll fra møte i eldrerådet den 11.01.2018, PS sak 9/18:

«Tore Svendsen tok opp sak om at mammografibussen i Nordhordland er nedlagt og at mammografiundersøkelse vert avslutta ved fylte 69 år, mens det i Europa (EU?)

skjer utvidelse av aldersgrense opp til 75 år.

Inger Lingjerde vil ta dette opp i brukarutvalet i Helse Bergen på møte i februar og melde tilbake til fylkeseldrerådet.»

På AU-møtet ble det satt frem et ønske om en kort orientering om dette temaet fra møtet i brukarutvalet i Helse Bergen, til fylkeseldrerådet.

Kan du gi en orientering om dette ?

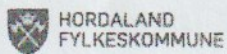
Ha en fin dag

Mvh

Merethe Helland Nordnæs

Jurist/Rådgjevar

Økonomi og organisasjonsavdelinga/Fylkessekretariatet

Tlf. 55 23 99 40

www.hordaland.no

NotatDato: 07.05.2018
Arkivsak: 2017/2682-101
Saksbehandlar: mernord

Til: Fylkeseldrerådet

Frå: Fylkesrådmannen

Utvida TT-ordning - invitasjon til å søkja om ekstra midlar. Høyring

Etter budsjettvedtaket i Stortinget for 2016, har staten frå 1. juli 2016 tildelt midlar til ei utvida TT-ordning for TT-brukarar med særlege behov.

Samferdselsdepartementet har invitert fylkeskommunane om å søkje om ekstra midlar til ein utvida TT-ordning. Samferdselsavdelinga vil i utgangspunktet søkje om den same summen som dei søkte om i året 2017, kr. 17,5 mill. for 2. halvår. Midlane skal dekkja ekstra reiser til TT-brukarar som er rullestolbrukarar eller blinde/svaksynte. Samferdselsavdelinga ber om synspunkt på prioriteringar og innretning av søknaden. Samferdselsavdelinga har gjeve ein invitasjon til å kome med uttale . Frist for å gje høyringsuttale til samferdselsavdelinga var den **11.05.2018**.

Sjå vedlegg.

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

18/204-24

19. april 2018

Utvidet TT-ordning – invitasjon til å søke om midler fra 1.7.2018

Etter budsjettvedtaket i Stortinget for 2016, er det fra 1. juli 2016 bevilget midler til en utvidet TT-ordning for brukere med særlige behov. Sju fylker er så langt med i ordningen: Aust-Agder, Finnmark, Sogn og Fjordane, Troms, Østfold, Møre og Romsdal, og Trøndelag. I de to sistnevnte dekker ordningen ikke hele fylket.

I budsjettet for 2018 er bevilgningen til formålet 112,9 mill. kr. Av disse midlene er 22,5 mil. kr tiltenkt en utvidelse av ordningen fra 1.7.2018. Samferdselsdepartementet har i brev datert 11. april 2018 tildelt midler for hele 2018 til de sju fylkene som allerede er omfattet av ordningen. For Trøndelag og Møre og Romsdal dekker det tildelte beløpet en videreføring for et tilsvarende antall brukere som var med i ordningen i 2017.

Stortinget har lagt opp til at den utvidede TT-ordningen skal utvides fra andre halvår 2018. Med andre ord skal fylkeskommuner som kommer inn i ordningen i denne søknadsrunden, kunne tildele et økt antall reiser til de aktuelle brukergruppene fra 1. juli 2018 og ut 2018.

Samferdselsdepartementet inviterer fylkeskommunene og Oslo kommune til å søke om midler til utvidelse av TT-tilbudet for de aktuelle brukergruppene. Retningslinjer for den statlige, utvidede TT-ordningen følger vedlagt, og vi ber søkerne om å sette seg inn i disse. Retningslinjene danner grunnlag for tildeling og oppfølging av ordningen.

Søknadsfrist er 15. mai 2018.

Kriterier for bruk av de statlige ekstramidlene:

- Midlene skal dekke ekstra TT-reiser til brukere som er rullestolbrukere eller blinde/svaksynte.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Avdeling
Kollektivtransport- og
baneavdelingen

Saksbehandler
Ole Rasmus Owe
22 24 82 62

- Hver bruker som omfattes skal tildeles totalt 200 enkeltreiser i året (dvs. 100 enkeltreiser i 2018 når ordningen starter 1. juli). For fylkeskommuner som tildeler kronebeløp til TT-brukerne, skal det tildeles et beløp som tilsvarer om lag 200 enkeltreiser i året (se retningslinjene punkt 6).
- Midlene skal komme i tillegg til fylkeskommunens egne midler til TT-ordningen. Dette betyr at de statlige midlene ikke alene skal gi en bruker 200 årlige reiser, men at de statlige midlene skal brukes til å heve antall reiser fra det antallet de har i dag til 200 reiser på årsbasis for de utvalgte brukergruppene.
- Ut over tildelingen av antall turer til de utvalgte brukergruppene, skal fylkeskommunenes eget regelverk for TT-ordningen følges.
- Fylkeskommunene skal etter hvert kalenderår rapportere på bruken av midler og oppgi regnskap og nøkkeltall for ordningen, jf. retningslinjene punkt 8.

Søknaden skal inneholde:

- kortfattet redegjørelse for fylkeskommunens egen TT-ordning og overordnet regnskap for denne
- antall godkjente brukere i fylket som omfattes av den utvidede ordningen med statlig finansiering (altså antall hhv. rullestolbrukere og blinde/svaksynte som er TT-brukere i fylket), og antall enkeltreiser / reisekvoter som fylkeskommunen planlegger å tildele disse innenfor egen ordning
- antall reiser hhv. rullestolbrukere og blinde/svaksynte tildeles i dag
- beløpet det søkes om, dvs. budsjetterte kostnader for å heve antall enkeltreiser opp til 200 eller tilsvarende beløpskvote for de aktuelle brukerne fra det som gjelder i den fylkeskommunale ordningen
- kort vurdering av hvordan fylkeskommunen har forsøkt å minimere risikoen for over- eller underbudsjettering
- informasjon om mulig oppstartstidspunkt av en utvidet ordning
- informasjon om hvorvidt ordningen kan startes opp i deler av fylket dersom kun deler av søknadssummen tildeles

For å kunne motta tilskudd må fylkeskommunen minst opprettholde samme fylkeskommunale TT-tilbud som tidligere til brukerne som deltar i den utvidede ordningen.

I vurderingen av søknadene vil departementet bl.a. legge vekt på hvor raskt fylkeskommunen kan igangsette ordningen og i hvilken grad den kan sannsynliggjøre at tildelte midler vil bli brukt opp.

Tilskuddsmottakere plikter å rapportere på bruken av midlene og at disse er brukt i tråd med kriteriene for ordningen etter hvert kalenderår. Tildelte midler som ikke er brukt etter formålet, skal tilbakebetales.

Departementet viser for øvrig til vedlagte retningslinjer for ordningen.

Departementet viser for øvrig til uttalelse fra Likestillings- og diskrimineringsnemnda 5. september 2014 (sak 19/2014). Bakgrunnen for saken var at en TT-bruker mente å ha rett til et større TT-tilbud enn fylkeskommunen hadde gitt vedkommende sammenlignet med hva andre TT-brukere hadde fått tildelt. Nemnda pekte på at det i slike saker må gjøres en individuell vurdering og at det er naturlig at en tar utgangspunkt i vurdering av funksjonsgrad. Fylkeskommunene bør i slike tilfeller f.eks. kreve legeattest som grunnlag for en slik vurdering.

Samferdselsdepartementet oppfordrer ellers fylkeskommunene til å ha dialog med representanter for brukerne i fylket i utformingen av et utvidet TT-tilbud.

Eventuelle spørsmål kan stilles Ole Rasmus Owe (e-post oro@sd.dep.no, tlf. 22 24 82 62) eller Thea Ringstad (e-post tri@sd.dep.no, tlf. 22 24 81 33).

Med hilsen

Anne-Lise Junge Jensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Rasmus Owe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi

Aust-Agder fylkeskommune
Finnmark fylkeskommune
Sogn og Fjordane fylkeskommune
Troms fylkeskommune
Østfold fylkeskommune

Adresseliste

Akershus

fylkeskommune

Buskerud

fylkeskommune

Hedmark

fylkeskommune

Hordaland

fylkeskommune

Møre og Romsdal

fylkeskommune

Nordland

fylkeskommune

Oppland

fylkeskommune

Oslo kommune -

Byrådet

Rogaland

fylkeskommune

Telemark

fylkeskommune

Trøndelag

fylkeskommune

Vest-Agder

fylkeskommune

Vestfold

fylkeskommune

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Dato: 30.04.2018
Vår ref.: 2017/3307-4
Saksbehandlar: linped15
Dykkar ref.: «REF»

«KONTAKT»

Utvida TT-ordning - invitasjon til å søka om midlar

Vedlagt følgjer invitasjon frå Samferdselsdepartementet, om å søke om ekstra midlar til utvida TT-ordning.

I budsjettet for 2018 er bevillinga på kr. 112,9 mill. Av desse midlane er det tiltenkt ein utviding av eksisterande ordning frå 01.07.2018 på kr.22,5 mill. Sju fylkeskommunar er så langt med i ordninga. Det kan nemnast at Sogn og Fjordane fekk løyving i 2017.

Hordaland fylkeskommune vil søka om midlar, og me ber om synspunkt på prioriteringar og innretning av søknaden. Me viser til søknaden frå i fjor. Me har dei same føresetnadane i år, og vil i utgangspunktet søkja om det same, kr. 17,5 mill. for 2. halvår. Midlane skal dekkja ekstra TT-reiser til brukarar som er rullestolbrukarar eller blinde/svaksynte, og skal kome i tillegg til fylkeskommunens eigne midlar til TT-ordninga.

Siste frist for å gje uttale er **fredag 11.mai 2018**.

Synspunkt frå organisasjonane sendast til:

Hordaland fylkeskommune
Samferdselsavdelinga
Postboks 7900
5020 Bergen

eller på e-post til samferdsel@hfk.no

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Linn Cathrin Pedersen
førstekonsulent

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg: Invitasjon frå samferdselsdepartementet

Retningslinjer for ordninga

Retningslinjer for utvidet TT-ordning

1. Bakgrunn for ordningen

Ordningen med tilrettelagt transport for funksjonshemmede (TT-ordningen) er et særskilt transporttilbud for personer med nedsatt bevegelsesevne som ikke kan benytte ordinær kollektivtransport. Transporttilbudet inngår som del av det lokale kollektivtransporttilbudet som fylkeskommunene og Oslo kommune har ansvaret for.

Som et tillegg til fylkeskommunenes egne ordninger, er det etablert en statlig tilskuddsordning som en utvidet TT-ordning. Denne startet som en forsøksordning 1.4.2012 gjennom vedtak av Prop. 1 S (2011–2012). Stortinget bestemte ved behandlingen av statsbudsjettet for 2016 (Innst. 13 S (2015–2016)) at ordningen skulle videreutvikles, og la til grunn at midlene skulle gå til TT-brukere med særlige behov. Synshemmede ble nevnt spesielt. Det ble også lagt til grunn at ordningen skulle utformes i dialog med brukerorganisasjoner og berørte parter. På den bakgrunn er rullestolbrukere og blinde/svaksynte valgt som brukere i denne ordningen.

Ordningen finansieres over Samferdselsdepartementets budsjett, på grunnlag av Stortingets bevilgninger. Tilskudd utbetales for ett år av gangen.

2. Formål

Formålet med ordningen er å tilby brukere med særlige behov, dvs. rullestolbrukere og blinde/svaksynte, flere TT-reiser enn de ellers ville fått gjennom de fylkeskommunale ordningene. Sammen med fylkeskommunenes TT-tilbud er målsettingen å sikre disse brukerne et reisetilbud på til sammen 200 enkeltreiser per år.

3. Hvem kan søke?

Fylkeskommunene / Oslo kommune kan søke om tilskudd fra ordningen. Samferdselsdepartementet sender brev med invitasjon til å søke og behandler søknadene.

For å sikre kontinuitet og forutsigbarhet for fylkeskommunene så vel som brukerne, legger Samferdselsdepartementet vekt på å videreføre tilskudd til fylkeskommuner som har etablert en formålstjenlig utvidet ordning og kan dokumentere dette årlig. Det må likevel søkes for hvert år. Søknadsfristen er 31. januar, som også er frist for rapportering for foregående år. Alle tilskuddsmottakere er forpliktet til å rapportere på bruken av tildelte midler, se punkt 8.

Søknader og rapporter sendes Samferdselsdepartementet.

4. Krav til søknader

Søknaden skal inneholde:

- kortfattet redegjørelse av fylkeskommunens egen TT-ordning og overordnet regnskap for denne
- antall godkjente brukere i fylket som omfattes av den utvidede ordningen med statlig finansiering og antall enkeltreiser / reisekvoter som fylkeskommunen planlegger å tildele disse innenfor egen ordning
- beløpet det søkes om, dvs. budsjetterte kostnader for å heve antall enkeltreiser opp til 200 eller tilsvarende beløpskvote for de aktuelle brukerne fra det som gjelder i den fylkeskommunale ordningen
- informasjon om mulig oppstartstidspunkt av en utvidet ordning (gjelder fylker/områder som ikke er omfattet av ordningen allerede)
- informasjon om hvorvidt ordningen kan startes opp i deler av fylket dersom kun deler av søknadssummen innvilges (gjelder fylker som ikke er omfattet av ordningen allerede)

For fylkeskommuner som tidligere er tildelt midler og søker om videreføring påfølgende år, er det tilstrekkelig å vise til tidligere søknad og supplere med oppdateringer der det er nødvendig. For å få tildelt midler igjen må man ha levert inn rapportering i tråd med retningslinjene.

For å kunne motta tilskudd må fylkeskommunen minst opprettholde samme fylkeskommunale TT-tilbud som tidligere til brukerne som deltar i den utvidede ordningen.

5. Grunnlag for tildeling og prioritering av søknader

Fylkeskommuner som er tildelt midler tidligere, vil bli prioritert dersom tilfredsstillende rapportering er mottatt, for å unngå at noen brukere mister sitt utvidede tilbud. Det vil videre bli lagt vekt på kvalitet i fylkeskommunens fremstilling. Departementet anser realistisk budsjettering som særlig viktig, herunder om fylkeskommunen kan sannsynliggjøre at tildelte midler vil bli brukt etter hensikten, samt hvor raskt man kan komme i gang med tilbudet.

Samferdselsdepartementet ønsker primært at hele fylker omfattes av ordningen. Sekundært kan det vurderes å tildele midler til deler av et fylke dersom praktiske forhold tilsier det. Dog skal hver TT-bruker tilbys 200 årlige enkeltreiser eller tilsvarende.

6. Beregning av beløp og utbetaling av tilskudd

Fylkeskommuner som tildeler TT-brukerne en reisekvote i kroner i stedet for et bestemt antall reiser, skal gjennom denne ordningen løfte den enkelte brukers reisekvote til et kronebeløp som tilsvarer om lag 200 enkeltreiser per år. Én enkeltreise skal i denne sammenheng regnes som verdien av en gjennomsnittlig enkeltreise for brukerne av den ordinære TT-ordningen i fylket, som ikke omfattes av den utvidede ordningen.

Dersom de samlede søknadsbeløpene fra fylkeskommuner som har fått tilskudd tidligere, overstiger Stortingets bevilgning, kan Samferdselsdepartementet tildele et lavere tilskudd som ikke vil gi hver bruker 200 enkeltreiser.

Administrative kostnader dekkes ikke, med mindre det kan gjøres rede for at kostnadene utelukkende følger av den statlige, utvidede ordningen. Administrative kostnader som dekkes skal søkes begrenset til et minimum.

Tilskuddet utbetales i sin helhet til fylkeskommunen så raskt som mulig etter at tildelingen er foretatt. Er ikke alle de statlig tildelte midlene brukt ett år, blir utbetalingen for påfølgende år redusert med et beløp som tilsvarer mindreforbruket.

Når tilskudd fra staten er utbetalt, ligger ansvaret for gjennomføring hos fylkeskommunen som ansvarlig for TT-ordningen. Dette inkluderer også et finansielt ansvar. Det kan ikke påregnes ytterligere tilskudd fra staten for å dekke uforutsette utgifter.

Dersom det i løpet av året viser seg at tildelte midler ikke er tilstrekkelig til å dekke 200 reiser, kan fylkeskommunen / Oslo kommune foreta kutt i tildelingen til den enkelte bruker. Hvordan dette rent praktisk kan skje, avgjøres av den enkelte fylkeskommune / Oslo kommune og ens eget regelverk for TT-ordningen.

7. Tilpasning til det fylkeskommunale regelverket

Utover valg av brukergrupper og tildeling av antall enkeltreiser/reisekvote i den statlige ordningen med utvidet tilbud, gjelder fylkeskommunens regelverk for TT-ordningen.

8. Krav til rapportering

Fylkeskommuner som er tildelt midler i ordningen, skal innen 31. januar hvert år avgi rapport til Samferdselsdepartementet for foregående år. Rapporteringen skal minimum inneholde:

- regnskap for den utvidede TT-ordningen, fordelt på forbruk av fylkeskommunale og statlige midler. Det må fremgå tydelig av regnskapet hvordan statens midler er brukt, herunder hvilke administrative utgifter som evt. er dekket, samt fylkeskommunens egen ressursbruk på de aktuelle brukergruppene.
- antall brukere som har vært omfattet av ordningen, og om det finnes brukere i målgruppen som av ulike grunner ikke omfattes
- nøkkeltall om tilbudet, slik som antall gjennomførte enkeltreiser totalt og i gjennomsnitt per bruker, gjennomsnittskostnad per reise, gjennomsnittlig reiselengde, variasjoner i bruken m.m. i den grad dette kan fremskaffes med rimelig ressursbruk
- en kvalitativ vurdering av måloppnåelse i forhold til ressursbruk
- eventuelle avvik med kommentarer
- forhold ved ordningen som fylkeskommunen mener Samferdselsdepartementet bør være oppmerksom på

Rapporteringen sendes Samferdselsdepartementet på det format som Samferdselsdepartementet bestemmer.

9. Kontroll, oppfølging og sanksjoner

Samferdselsdepartementet kan iverksette kontroll med bruken av midlene. Dersom midler blir benyttet i strid med forutsetningene for denne tilskuddsordningen, eller andre vilkår for ordningen ikke etterleves, kan utbetalte midler kreves tilbake fra tilskuddsmottaker.

REFERAT FRÅ	Dialogmøte om båtruta i Osterfjorden				
MØTELEIAR	Målfrid Vik Sønstabø				
REFERENT	Vigdis Bjørge				
MØTEDATO	16.04.2018	TID	11.00-12.30	MØTESTAD	Skyss
REF. DATO		ARKIVSAK	2017/15772	ARKIVNR	4
DELTAKARAR	Jarle Skeidsvoll, ordførar Osterøy Ingvild Kirsti Hjelmtveit, rådmann Osterøy Trine Pettersen Grønbech, rådmann Vaksdal Hogne Haugsdal, ass. Rådmann Lindås Målfrid Vik Sønstabø, leiar avdeling trafikktilbod Skyss Vigdis Bjørge, seniorrådgjevar Skyss				
FRÅVÆR					
KOPI TIL					

Dialogmøte om båtruta i Osterfjorden

Agenda:

- Bakgrunn for møtet
- Brev frå ordførarane – drøfting
- Vidare prosess
- Informasjonsutveksling kring faktagrunnlag
- Alternative løysingar for vidareføring

Referat:

Dei ulike tema på dagsorden vart gjennomgått og drøfta. Skyss sin presentasjon i møtet ligg ved referatet.

Kommentarar og innspel:

- Ordføraren i Osterøy framheva at distriktspolitiske omsyn bør vektleggast. Dersom ein kuttar båtruta så kutter ein grunnlaget for busetnad og at kulturlandskap vert halde i hevd langs fjorden.
- Prosessen kring kutting av rutetilbodet har ikkje vore god nok med omsyn til å førebu kommunane og moglegheiten til å finne alternative løysingar.
- Kommunane må ha tid til politisk handsaming og ønskjer reell dialog i forkant av fylkespolitisk sakshandsaming.

Vidare prosess:

- Kommunane drøftar saka vidare i eigen kommune og i fellesskap, og kjem attende med ein tidsplan for vidare lokale prosessar.
- Skyss førebur politisk sak til MISA 6. juni og fylkesutvalet i 26. juni. Saka vert lagt opp som ei løypemelding frå arbeidet og om vidare prosess og dialog med kommunane. Referat frå møter vert lagt ved saka.
- Det vert lagt opp til dialog i utarbeidinga av politisk saksunderlag til MISA og fylkesutvalet i juni.
- Det ønskja møtet med fylkesrådmannen kan utgå p.t..

03.05.2018

Osterfjordruta

16. April 2018

Møte Osterøy, Lindås og Vaksdal kommunar og Skyss

Agenda

- Bakgrunn for møtet
- Brev frå ordførarane – drøfting
- Vidare prosess
- Informasjonsutveksling kring faktagrunnlag
- Alternative løysingar for vidareføring

Bakgrunn for saka

Oppfølging av vedtak fylkestinget, handsaming fylkesbudsjettet 2018:

«Båtruter

Fylkestinget bed rådmannen våren 2018 leggja fram ei sak med ein heilskapleg gjennomgang av den lokale båtruta i Osterfjorden og ruta Geitanger-Knappskog. Fylkestinget bed rådmannen avklare om det er eit fylkeskommunalt ansvar å drive båttilbodet, eller om det kan løysast i eit evt spleiselag mellom fylkeskommunen og dei relevante kommunane. Fylkestinget legg til grunn at desse lokalsamfunna også i framtida må sikrast eit tenleg transporttilbod.»

Spørsmål frå ordførarane, brev av 04.04.2018

I tillegg til fleire av problemstillingane som er løfta fram i brevet frå brukarane, ynskjer me at fylkesrådmannen førebur refleksjonar evt. svar på følgande spørsmål:

1. Kva overordna ansvar har fylkeskommunen for å sikra og finansiera eit samla transporttilbod til innbyggjarane mellom våre tre kommunar?
2. Kva administrative vurderingar har fylkesrådmannen gjort med omsyn til at ei nedlegging av transporttilbodet i praksis kan føra til ei styrt avfolking av detteområdet i Osterfjorden /Veafjorden og kva politiske vedtak, føringar eller signal ligg til grunn for desse?
3. Det er elles interessant å få ei betre forståing kva objektive kriterium som ligg til grunn for fylkeskommunen sine tilskot til ulike transporttilbod på sjø i Hordaland(ferjeruter unnateke).
4. Det er òg av interesse å vita kor lenge Hordaland fylkeskommune har gjeve tilskot til denne båtruta.

Fylkeskommunen sitt ansvar

- Fylkeskommunen har ansvar for å utføre skuleskyss i samsvar med Opplæringslova
 - 1 skuleelev har behov for transport mellom --- og --- x dager per mnd
 - Gjeld berre når skuletransportbehovet faktisk er der – dei aktuelle skuledagane og tider knytt til skulestart- og slutt
 - Såkalla «forsytarskyss» kan vurderast – kompensasjon til føresatte for eigentransport av skuleelev
 - Eigentransport ved skulekjøring vert i utgangspunktet godtgjort med Helfos km-satser og med ein minstepris på 75,- pr. tur.
 - Ved båttransport er det inngått egne avtalar som gir høgare sats pr. tur. Avtalane vert inngått individuelt med kvar skyssutøvar.

Vedtekne føringar for kollektivtilbodet

Kollektivstrategien for Hordaland, vedtatt fylkestinget 2014:

«I områder der trafikkgrunnlaget er for lite til å forsvare eit ordinært rutetilbod, er det likevel eit samfunnsansvar å ivareta eit rimeleg nivå av mobilitet for befolkninga – utan bruk av bil. Spørsmålet er kva eit rimeleg nivå for tilbodet bør innebere. I tillegg til sjølve trafikkgrunnlaget vil økonomi, til dømes tilskottsandel, vere del av rammene for prioritering. Skyss har per i dag ikkje definert klare kriterier og måltal for nivå på grunntilbodet, men ser behovet for å utvikle forutsigbare føringar.»

Transportplan båt Hordaland, vedtatt fylkesutvalet november 2017:

- *«Marknadsgrunnlaget er utgangspunkt for utvikling av tilbodet, men og omsynet til faktiske reisebehov, reisealternativ og kostnader. Det er ikkje nedfelt minstestandard for kollektivtilbodet i fylket, og ulike faktorar vil inngå i vurderingane. Grensene for minimum trafikkgrunnlag og maksimum tilskottsandel vil ikkje vere absolutte. Det vil likevel vere naudsynt i nokre tilfelle å dra ei grense for kva som skal falle inn under oppdraget til Skyss når det gjeld kjøp av transporttenester.*

Øyar og veglause stader i tilknytning til sjø, med svært få busette, vil ikkje automatisk utløyse eit båttilbod med fylkeskommunalt tilskott. Også kommunane kan ta ansvar for at grunnleggjande transportoppgåver vert utført, som levering av post og varer. Offentleg betalt transport bør i slike tilfelle samordnast med tanke på tilbod og finansiering.»

Andre oppgaver som båttransporten vil kunne dekke

- Offentlege
 - Post
 - Renovasjon
 - Brannvern
 - Helsetenester i heimen
 - Ambulanse
 - Pasienttransport
 - Veterinær
 -
- Kommersielle oppdrag
 - Tele
 - Straum
 - ...

Avtale om båtrute i Osterfjorden

- Fylkeskommunen har hatt avtaler om båttransport langt tilbake i tid. Per i dag ikkje klart å finne svar på nøyaktig kor lenge.
- Dagens operatør har hatt avtale med fylkeskommunen sidan 1987. Inneverande avtale inngått i 2007 for ti år, og forlenga ut året 2018.
- Dagens avtale kan ikkje forlengast ut over det som er gjort
 - Transporttenesta må konkurranseutsetjast
 - Med konkurranseutsetjing vil prisen forventast å stige noko

Rutetilbod – ulike løysingar

- Kommunen/kommunane vidarefører og anbudsutsetjer
 - Definerer rutetilbodet og har ansvar for finansiering
 - Fylkeskommunalt tilskott kan søkjast
 - Døme andre fylke:
 - Ørsta kommune, Møre og Romsdal «Signalrute Hjørundfjorden»
 - Tysvær kommune, Rogaland «Borgøyskyssen»
 - Selje kommune, Sogn og fjordane «kombinasjon turist/-skulerute»
- Kommunen/kommunane driftar ruta i eiga regi
- Samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunen om rutetilbod og finansiering

Døme Tysvær kommune, Rogaland

- Børgøy i Tysvær kommune – 13 fastbuande i 2016 pluss ca. 30 fritidsbustader
- Frå 2010 hadde kommunen i samarbeid med Kolombus ein avtale med Hugaland Skyssbåt as om å betene sambandet Steinsvik-Børgøy.
- Grunnlaget for medfinansering frå Kolombus falt bort frå hausten 2014, då det ikkje lenger var elevar med rett på skuleskyss på øya.
- Tysvær kommune overtok ansvaret for finansiering av tilbodet, men søkte om driftstønad frå 2015.
- Har mottat støtte frå fylkeskommunen sidan 2015 (kr 200 000). Frå 2016 ein tre-årig avtale om kr 300 000 per år.

Osterfjordruta

Tilbødet

- 1 dagleg bestillingsrute mandag, onsdag, fredag, laurdag og sundag
- Korrespondanse buss Vikanes, Tyssebotn og Stamnes
- I tillegg bestillingsruter mellom 07.30-11.00 og 13.30-17.30
- 20 stopp på ruta
- Varetransport frå Tyssebotn til hushaldningar, samt frå Stamnes til fritidsbustader (informasjon frå operatør)

Tyssebotnen - Vikanes - Stamnes,

Stoppstader	mandag	onsdag	lørdag	søndag	Stoppstader	fredag
Stamnes	14,15 -X (1)	14,15 -X (1)		18,50 - X (1)	Vikanes	14,50/15,40-X (1)
Solarås	X	X		X	Tyssebotnen	16,00 -X (1)
Kalvik	X	X		X	Furnes	16,15
Kvamme	14,20 -	14,2		18,45 - X	Stokken	16,15
Kårstø	X	X		X	Padøy	16,25
Bukkestein	14,25	14,25		18,40 - X	Heimvik	16,35
Vedå kai	X	X		18,30 -X	Vikanes	16,45
Vedå ytre	X	X		X	Toen	16,50 -
Simmenes	X	X		X	Elvik	X
Mellesdal	14,45	14,45	X	18,00/19,05 - X	Steinbogen	X
Gammersvik	X	X	X	18,10/19,15 - X	Gammersvik	X
Steinbogen	X	X	X	17,50/19,15 - X	Mellesdal	18,15
Elvik	X	X	X	19,15 - X	Simmenes	X
Vikanes	15,00/15,40 X (1)	15,00/15,40 X (1)	11,00 - (1)	19,30 - X.	Stamnes	17,30 -(1)
Toen	15,05/15,45	15,05/15,45	11,05	X	Solarås	X
Heimvik	15,15/15,55	15,15/15,55	11,15	X	Kalvik	X
Padøy	15,25/16,05	15,25/16,05	11,25	X	Kvamme	17,40 -
Stokken	15,30/16,10	15,30/16,10	11,30 -	X	Kårstø	X
Furnes	15,30/16,15	15,30/16,10	11,30 .	X	Bukkestein	17,45
Tyssebotnen	16,30 -X (1)	16,30 -X (1)	X	X	Vedå kai	X
				X	Vedå ytre	X
					Vikanes	18,30 -X (1)

Postrute mandag - onsdag - fredag + lørdag frå Vikanes

X - stoppar ved behov
(1) Korrespondanse med buss

Passasjergrunnlag

- I perioden 2014-2017 er det rapportert mellom 2 093 og 2 449 passasjerar
 - Talet for 2017 var 2 234 passasjerar
 - Snitt 186 passasjerar per måned
 - Sesongvariasjonar
- Inneverande skuleår 1 vgs elev med rett på skuleskyss, og som nyttar ruta ved behov
- 21 fastbuande fordelt på Lindås (3), Vaksdal (9) og Osterøy (9)
- Ingen faste reisande
- I følge operatør er det som regel reisande man-fre og sundag

Økonomi

- Årleg tilskott fylkeskommunen: 1,3 mill. kr
- Billettinntekter tilkommer operatør
- Rekneskap 2016 (små variasjonar frå 2015):

Totale driftsinntekter:	ca. 1 700 000 kr
<u>Totale driftskostnader:</u>	<u>ca. 1 280 000 kr</u>
Årsresultat etter skatt:	ca. 430 000 kr
- Avtalar med andre om transport (informasjon frå operatør):
 - Helse Bergen (pasientskyss)
 - Posten
 - Bir (Renovasjon)
 - Dyrlege betaler ekstrapris per tur.
 - Kommunen leiger båten ved eventuelle befaringar ol.

Notat

Dato: 07.05.2018
Arkivsak: 2017/2682-99
Saksbehandlar: mernord

Til: Fylkeseldrerådet

Frå: Fylkesrådmannen

Ad. Vestlandskonferansen i Loen 2018 - forslag til saker til konferansen frå Fylkeseldrerådet i Hordaland

Fylkeseldrerådet i Hordaland har sendt eit skriv til Fylkeseldrerådet i Sogn og Fjordane om forslag til saker som kan takast opp på Vestlandskonferansen.

Sjå vedlegg.

Fylkeseldrerådet i Sogn og Fjordane

Dato: 03.04.2018
Vår ref.: 2017/2682-89
Saksbehandlar: mernord
Dykkar ref.:

Forslag til saker til uttale frå Vestlandskonferansen 2018

Vi viser til førespurnad om forslag til felles uttalar frå fylkeseldreråda i Sogn & Fjordane, Rogaland og Hordaland samla til konferanse i Loen.

Hordaland Fylkeseldreråd er oppteken av fylkeseldreråda si rolle i dei prosessane som no går føre seg med å slå saman nokre fylke og nokre kommunar frå 2020. Ikkje minst er det viktig at lovpålegget om at alle fylke og kommunar skal ha eldreråd, blir ståande.

Fylkeseldrerådet i Hordaland meiner at det i alle desse sakene er viktig å peika på den kompetansen og ressursen som medlemmene i fylkeseldreråda representerer, og at fylkeseldreråda er samansette av eldre og godt vaksne personar med brei erfaring frå organisasjonar, politikk ,friviljug arbeid, og med eigne personlege erfaringar. Såleis representerer medlemmene ein god breidde av den eldre befolkninga. Dette gjeld sjølvstags også medlemmene av dei kommunale eldreråda.

Vi føreslår difor følgjande uttale frå Vestlandskonferansen:

”Noreg står no framfor ei stor omforming av strukturen i den geografiske inndelinga av landet ved at fleire fylke og kommunar skal slåast saman. I denne prosessen er det viktig at dei eksisterande fylkeseldreråda og dei kommunale eldreråda blir spurt og høyrte i prosessen med å utforma dei nye regionane og kommunane, og særleg korleis ordninga med eldreråd vil bli ført vidare..

Medlemmene i fylkeseldreråda og dei kommunale eldreråda utgjør ein stor samla ressurs med stor kunnskap og kompetanse frå mange felt og kan bidra med brei erfaring frå organisasjonar, politikk, friviljug arbeid og med eigne personlege erfaringar.

Alle fylkeskommunar og alle primærkommunar er i dag lovpålagt å ha eldreråd. Det er viktig at denne representasjonen av eldre i fylke og kommunar held fram som ei lovpålagt ordning. Fylkeseldreråda i Vest-Noreg, samla til konferanse, oppmodar både gamle og nye fylkeskommunar/regionar og primærkommunar om å nyttiggjøre seg den kompetansen som finst i eldreråda. Denne oppmodinga går særleg til Hordaland og Sogn & Fjordane i deira arbeid med samanslåing..”

Med helsing
for Fylkeseldrerådet i Hordaland

Kåre Ystanes
Leiar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Notat

Dato: 07.05.2018
Arkivsak: 2017/2682-98
Saksbehandlar: mernord

Til: Fylkeseldrerådet

Frå: Fylkesrådmannen

Ad. Landskonferansen i Troms - forslag til saker/innspel frå Fylkeseldrerådet i Hordaland

Vedlagt sendes brev sendt Fylkeseldrerådet i Troms, angående forslag til saker på Landskonferansen 2018 frå Fylkeseldrerådet i Hordaland.

Sjå vedlegg.

Fylkeseldrerådet i Troms

Dato: 04.04.2018
Vår ref.: 2017/2682-90
Saksbehandlar: mernord
Dykkar ref.:

Forslag til saker til uttale frå landskonferansen 2018 for fylkeseldreråda i Noreg

Vi viser til førespurnad om forslag til felles uttalar frå fylkeseldreråda i Noreg, samla til landskonferanse i Tromsø.

Fylkeseldrerådet i Hordaland har tidlegare bedt Troms Fylkeseldreråd om å fremja si eiga sak om representasjon i brukarutvala i helseføretaka for landskonferansen, (Sjå vår E-post av 18. Januar 2018 til dykk).

Hordaland Fylkeseldreråd er også oppteken av fylkeseldreråda si rolle i dei prosessane som no går føre seg med å slå saman nokre fylke og nokre kommunar frå 2020. Ikkje minst er det viktig at lovpålegget om at alle fylke og kommunar skal ha eldreråd, blir ståande.

Fylkeseldrerådet i Hordaland meiner at det i alle desse sakene er viktig å peika på den kompetansen og ressursen som medlemmene i fylkeseldreråda representerer, og at fylkeseldreråda er samansette av eldre og godt vaksne personar med brei erfaring frå organisasjonar, politikk, friviljug arbeid, og med eigne personlege erfaringar. Såleis representerer medlemmene ein god breidde av den eldre befolkninga. Dette gjeld sjølvstøtt også medlemmene av dei kommunale eldreråda.

Vi føreslår difor følgjande uttale frå landskonferansen:

”Noreg står no framfor ei stor omforming av strukturen i den geografiske inndelinga av landet ved at fleire fylke og kommunar skal slåast saman. I denne prosessen er det viktig at dei eksisterande fylkeseldreråda og dei kommunale eldreråda blir spurt og høyrte i prosessen med å utforma dei nye regionane og kommunane.

Medlemmene i fylkeseldreråda og dei kommunale eldreråda utgjør ein stor samla ressurs med stor kunnskap og kompetanse frå mange felt og kan bidra med brei erfaring frå organisasjonar, politikk, friviljug arbeid og med eigne personlege erfaringar.

Alle fylkeskommunar og alle primærkommunar er i dag lovpålagt å ha eldreråd. Det er viktig at denne representasjonen av eldre i fylke og kommunar held fram som ei lovpålagt ordning. Fylkeseldreråda i Noreg, samla til landskonferanse, oppmodar både gamle og nye fylkeskommunar/regionar og primærkommunar om å nyttiggjøre seg den kompetansen som finst i eldreråda.”

Med helsing
for Fylkeseldrerådet i Hordaland

Kåre Ystanes
leiar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Notat

Dato: 07.05.2018
Arkivsak: 2017/2682-100
Saksbehandlar: mernord

Til: Fylkeseldrerådet

Frå: Fylkesrådmannen

Ad. konferansen for kommunale eldreråd i Hordaland 6. og 7. november 2018 - ønskje om innspel til tema

Det har blitt utarbeid eit brev som skal sendes til alle eldrerådene i Hordaland ang. Tema utanom ernæring som ein har ønskje om at blir teke opp på konferansen.

Brevet vil bli sendt med Fylkeseldrerådet sin logo samt at dato i fyrste linje vil bli endra til 6. og 7. nov. 2018.

Sjå vedlegg.

Hordaland Fylkeskommune
Fylkeseldrerådet
Postboks 7900
5020 Bergen

Alle kommunale Eldreråd
I Hordaland fylke

Bergen 30.04.2018

Konferansen for kommunale eldreråd i Hordaland 6. og 7. nov. 2018
Ønskje om innspel til tema

De har tidlegare fått informasjon om at haustkonferansen for dei kommunale eldreråda blir halden i Bergen 6. og 7. november i år.

Det er allereie bestemt at eit hovudtema vil vera ernæring og mat for eldre fordi dette er eit svært aktuelt tema for tida.

Fylkeseldrerådet ønskjer at haustkonferansen skal vera aktuell, relevant og interessant for deltakarane

Derfor invitererer vi eldreråda til å koma med forslag til også andre tema som de ønskjer belyst eller tatt opp på konferansen.

Dersom ditt eldreråd har ønskje om eit spesielt tema, ber vi om at de sender inn forslag til Fylkeseldrerådet innan 10. august 2018.

Forslaget kan sendast som brev eller e-post til Hordaland Fylkeskommune, adresse: Fylkeseldrerådet i Hordaland, Postboks 7900, 5020 Bergen eller e-post: merethe.nordnaes@hfk.no

Med venleg helsing
Fylkeseldrerådet i Hordaland

Kåre Ystanes
Leiar

Arkivnr: 2017/2682-96
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkeseldrerådet i Hordaland	25/18	24.05.2018

Angående servicelinjer i Bergen

Samandrag

Fylkeseldrerådet har ved fleire høve hatt saka angående servicelinjer i Bergen til behandling.

Fylkeseldrerådet har den 22. mars 2018 motteke skriv frå Eldrerådet i Bergen kommune. Dei ber om ein tilbakemelding på korleis Fylkeseldrerådet har arbeid med dette og om det er noko Eldrerådet i Bergen kommune kan hjelpe til med.

Sjå vedlagte skriv frå Eldrerådet i Bergen kommune.

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vil fremje forslag til svar til Eldrerådet i Bergen kommune.

Bertil Søfteland
Leiar fylkessekretariatet

Merethe Helland Nordnæs
Jurist/rådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkeseldrerådet i Hordaland
PB 7900
5020 BERGEN

Vår referanse: 2018/00059-7
Saksbehandler: Ragnhild Hvoslef Krüger
Dato: 22. mars 2018

Angående servicelinjer i Bergen

Eldrerådet i Bergen har mottatt flere henvendelser angående behovet for flere servicelinjer i Bergen. Spesielt har det kommet henvendelser fra Paradisområdet og fra Fyllingsdalen.

Vi vet at Fylkeseldrerådet har vært i dialog med Skysst om dette tidligere og har dette som en aktuell sak.

Vi vil sette pris på en tilbakemelding om hvordan Fylkeseldrerådet har arbeidet med dette og om det er noe Eldrerådet i Bergen kan hjelpe til med for å få fortlgang i dette arbeidet.

Med hilsen
Eldrerådet i Bergen

Inger Johanne Knudsen - leder

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Eldrerådet
Bergen kommune

Vår ref.:

Dykkar ref.:

Bergen, 14.12.2016

Vedr «Om behovet for servicelinjer «på tvers» i bydelene»

Takk for henvendelse og engasjement angående servicelinjene i Bergen.

Servicelinjene er et rutetilbud for reisende som har vanskeligheter med å bruke det ordinære kollektivtilbudet, linjene har faste reisende og vi vet at tilbudet er svært kjærkomment hos målgruppen.

I 2013 overtok Skyss ansvaret for servicelinjene, og tilbudet ble da økt fra 3 til 4 linjer. Det er mange som har individuelle ønsker når det gjelder servicelinjens trasé, og vi har forståelse for at det er ønske om utvidelse til flere bydeler. Vi i Skyss arbeider hele tiden for å forbedre kollektivtilbudet, i henhold til Kollektivstrategi for Hordaland. Innenfor Skyss sine økonomiske rammer må det gjøres prioriteringer, og vi har ikke anledning til å innfri alle ønsker. Vi setter pris på engasjementet til arbeidsgruppen i Fana, men vi har dessverre ikke mulighet til å etablere flere servicelinjer i Bergen i denne omgang.

I tråd med retningslinjer for universell utforming er nå alt bussmateriell i større grad tilpasset alle brukere, og holdeplasser blir over tid oppgradert av vegeier. Dette gjør at flere vil kunne benytte seg av det ordinære rutetilbudet, og behovet for egne servicelinjer vil dermed bli mindre.

Med vennlig hilsen,
Målfrid Vik Sønstabø

Leder avdeling Trafikktilbud

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Fylkeseldrerådet i Hordaland
Agnes Mowinckelsgt 5
5008 Bergen

Hordaland Fylkeskommune v/ SKYSS
Pb 7900
5020 Bergen

Bergen 7/12-2017

**Vedr. Svar på henvendelse fra Fylkeseldrerådet om behovet for servicelinjer
”på tvers” i bydelene”**

Fylkeseldrerådet viser til svar frå SKYSS på rådet sitt brev om trong for servicelinjer
”på tvers” i bydelane.

I svarbrevet syner SKYSS mellom anna til at når transportmiddel og haldeplassar blir
oppgraderte til å fylla krava til universell utforming, vil det bli mindre trong for
servicelinjer tilrettelagde for rørslehemma.

Slik Fylkeseldrerådet ser det, er servielinetilbod på tvers av rutenettet, ikkje berre ei
tilrettelegging for eldre og rørslehemma, men eit tilbod for å bøte på manglande
kollektivtilbod i enkelte område, for eksempel i området Fjøsanger-Bønes. I dette
spesielle området er det slik at det ikkje er kollektivtilbod på tvers av Bergensdalen
sjølv om enkelte servicetilbod skal tene begge dalsidene.

Fylkeseldrerådet vil peike på at det blir lagt meir og meir vekt på at dei eldre skal bu
heime og klara seg sjølve så lenge som mogleg. Det inneber til dømes at mange då er
så gamle at dei ikkje kan køyra bil meir, og er blitt avhengige av eit kollektivtilbod i
nærområdet for å kunna utføre naudsynte ærend i lokalområdet sitt.

Fylkeseldrerådet vonar at SKYSS påny vil sjå på om det ikkje er mogleg med ei
servicerute på tvers i Bergensdalen.

Venleg helsing

Kåre Ystanes
Leiar Fylkeseldrerådet i Hordaland

Arkivnr: 2017/2682-104
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkeseldrerådet i Hordaland	26/18	24.05.2018

Ad. Vestlandskonferansen i Loen 2018 - oppfølging

Samandrag

Oppfølging av Vestlandskonferansen 2018 i Loen, med tanke på Fylkeseldrerådet sin konferanse for dei kommunale eldreråda den 6. og 7. november 2018.

Skal det inviterast innleiarar frå Vestlandskonferansen i Loen for å halde innlegg på Eldrerådskonferansen 2018 i Bergen ?

Er det tema som Fylkeseldrerådet skal følgje opp etter Vestlandskonferansen i Loen ?
Evaluering av konferansen?

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Bertil Søfteland
Leiar fylkessekretariatet

Merethe Helland Nordnæs
Jurist/rådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Arkivnr: 2017/2682-103
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkeseldrerådet i Hordaland	27/18	24.05.2018

Vestlandskonferansen 2019 - som Fylkeseldrerådet i Hordaland skal arrangera

Samandrag

Vestlandskonferansen 2019 skal planleggast. Det er Fylkeseldrerådet i Hordaland som skal arrangera Vestlandskonferansen 2019.

På møtet den 24.05.2018 vert medlemmane i fylkeseldrerådet oppfordra til å kome med innspill til:

- Tidspunkt for Vestlandskonferansen 2019
- Stad for Vestlandskonferansen 2019
- Skal det søkjast om ekstra midlar til å arrangere Vestlandskonferansen 2019 ?

Forslag til vedtak

1. Fylkeseldrerådet vedtek at tidspunktet for Vestlandskonferansen 2019 blir den
2. Fylkeseldrerådet vedtak at Vestlandskonferansen skal haldast på hotell...
3. Fylkeseldrerådet vedtek at det skal søkjast om ekstra midlar til å arrangera Vestlandskonferansen 2019.

Bertil Søfteland
Leiar fylkessekretariatet

Merethe Helland Nordnæs
Jurist/rådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

- 1.
- 2.
- 3.

Fylkeseldrerådet i Hordaland 28/18 24.05.2018

Arkivnr: 2017/2682-95

Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkeseldrerådet i Hordaland		24.05.2018

Innspill til temaer til den nasjonale eldrerådskonferansen i 2019 - kva opptar dei fylkeskommunale eldreråda?

Samandrag

Telemark fylkeskommune eldreråd skal arrangere den nasjonale eldrerådskonferansen i 2019.

Planlegging av konferansen er igang. Telemark fylkeskommune eldråd ønskjer innspel på temaer som opptar eldreråda og som kan ha interesser utover eige fylke.

Frist for å kome med forslag er den **28.05.2018**.

Sjå vedlagte skriv frå Telemark fylkeskommune.

Forslag til vedtak

Medlemmane i fylkeseldrerådet vil kome med innspel på temaer som opptar eldreråda, til den nasjonale eldrerådskonferansen 2019 i Telemark.

Bertil Søfteland
Leiar fylkessekretariatet

Merethe Helland Nordnæs
Jurist/rådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN

/Team folkehelse, idrett og
friluftsliv

Vår dato 20.04.2018
Deres dato
Vår referanse 18/00062-22
Deres referanse
Vår saksbehandler Heidi Hamadi

Innspill på temaer til den nasjonale eldrerådskonferansen i 2019- Hva opptar de fylkeskommunale eldrerådene

Telemark fylkeskommunale eldreråd skal arrangere den nasjonale eldrerådskonferansen i 2019.

Planlegging av konferansen er i gang. For at konferansen skal oppleves så relevant og nyttig som overhodet mulig, ønsker arrangørene å få innspill på temaer som opptar eldrerådene over det ganske land, og som man mener kan ha interesse utover eget fylke.

Dersom ditt fylkes eldreråd har forslag, kan innspill sendes til:

Renate.strand@t-fk.no innen 28.mai d.å.

Vi ber om at denne henvendelsen formidles til eldrerådet i ditt fylke for vurdering.
På forhånd takk for all hjelp!

Med vennlig hilsen

Heidi Hamadi

heidi.hamadi@t-fk.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

**/Team folkehelse, idrett og
friluftsliv**

Vår dato 20.04.2018
Vår referanse 18/00062-22

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Akershus Fylkeskommune		Postboks 1200 Sentrum	0107 OSLO
Aust- Agder fylkeskommune			
Buskerud fylkeskommune		Postboks 3563	3007 DRAMMEN
Finnmark fylkeskommune		Fylkeshuset	9815 VADSØ
Hedmark fylkeskommune		Postboks 4404	2325 HAMAR
Hordaland fylkeskommune		Postboks 7900	5020 BERGEN
Møre og Romsdal fylkeskommune		Fylkeshuset	6404 MOLDE
Nordland fylkeskommune		Fylkeshuset	8048 BODØ
Oppland fylkeskommune		Postboks 988	2626 LILLEHAMMER
Oslo kommune		Rådhuset	0037 OSLO
Rogaland Fylkeskommune		Postboks 130 Sentrum	4001 STAVANGER
Sogn og Fjordane fylkeskommune		Askedalen 2	6863 LEIKANGER
Troms fylkeskommune		Postboks 6600 Langnes	9296 TROMSØ
Trøndelag fylkeskommune			
Vest- Agder fylkeskommune			
Vestfold fylkeskommune		Pb. 2163	3103 TØNSBERG
Østfold fylkeskommune		Postboks 220	1702 SARPSBORG

Kopimottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Klikk her for å skrive inn tekst.	Klikk her for å skrive inn tekst.	Klikk her for å skrive inn tekst.	Klikk her for å skrive inn tekst.

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:

Sentralbord
35 91 70 00

Foretaksregisteret: 940 192 226
E-post: post@t-fk.no
www.telemark.no